

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS LŪKESČIŲ AKCINEI BENDROVEI „KLAIPĖDOS NAFTA“**

2020 m. sausio 14 d. Nr. 1-10
Vilnius

Vadovaudamasis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“, 12⁶ punktu,

p r i t a r i u Raštui dėl valstybės lūkesčių akcinei bendrovei „Klaipėdos nafta“ (pridedama).

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

PRITARTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2020 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. 1-10

RAŠTAS DĖL VALSTYBĖS LŪKESČIŲ AB „KLAIPĖDOS NAFTA“

Šiuo raštu dėl valstybės lūkesčių (toliau – Raštas) pateikiami akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ (toliau – Bendrovė) akcininko – valstybės, atstovaujamos Energetikos ministerijos, lūkesčiai dėl Bendrovės veiklos kryptių, veiklos principų ir Bendrovei keliamų tikslų. Rašte pateikiami trumpojo ir vidutiniojo laikotarpio akcininko lūkesčiai bei ilgojo laikotarpio Bendrovės vystymosi lūkesčių gairės. Raštas turėtų tapti pagrindu rengiant ir peržiūrint Bendrovės strategiją, taip pat Bendrovės metinius veiklos planus. Raštas turėtų būti vertinamas Lietuvos Respublikos nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos bei kitų valstybės politiką energetikos srityje formuojančių teisės aktų kontekste, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių valstybės valdomų įmonių veiklą, kontekste. Rašto nuostatos taikomos ir Bendrovės dukterinių bendrovių veiklai.

Raštu nesiekama apriboti ar išplėsti Bendrovės ar jos valdymo organų teisių ar pareigų. Raštu siekiama kurti pridėtinę vertę ir padėti Bendrovei ir jos valdymo organams pateikiant akcininko lūkesčius, rekomendacijas ir gaires, skatinanti tarpusavio bendradarbiavimą tarp akcininko, Bendrovės ir jos valdymo organų.

Bendrovė ir jos valdymo organai, visų pirma, privalo vadovautis galiojančiais teisės aktais, Bendrovės įstatais, kitais Bendrovės akcininkų priimtais sprendimais, gerąją įmonių valdymo praktika ir prisiimti atsakomybę už priimamus sprendimus. Įgyvendindami Rašte išdėstytus akcininko lūkesčius, Bendrovės valdymo organai privalo vadovautis protingumo, skaidrumo, efektyvumo ir racionalaus turto valdymo principais.

Bendrovės veiklos sritys ir funkcijos

Bendrovė yra naftos produktų ir suskystintųjų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalų operatorius.

Bendrovės veiklos, turinčios valstybės interesą:

- Naftos ir jos perdirbimo produktų (toliau – naftos produktai) terminalų infrastruktūros valdymas. Bendrovė valdo naftos produktų krovos ir saugojimo terminalus Klaipėdos uoste ir Subačiuje (Kupiškio raj.). Subačiaus terminale bendrovė teikia ilgalaikio naftos produktų saugojimo paslaugas, šiame terminale saugomos valstybės kaupiamos naftos produktų valstybės atsargos. Klaipėdos terminale Bendrovė užtikrina naftos produktų importo į Lietuvos rinką galimybę.

- SGD infrastruktūros (SGD terminalo ir SGD paskirstymo stoties) valdymas. Bendrovė valdo Klaipėdos SGD terminalą bei SGD perkrovos stotį Klaipėdoje.

Bendrovei taikomi Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo reikalavimai, pagal kurį Bendrovė įtraukta į antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą, o Bendrovės valdomi naftos produktų terminalai Klaipėdoje ir Subačiuje yra įtraukti į nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą.

Bendrovė taip pat vykdo komercines veiklas teikdama naftos produktų krovos ir saugojimo paslaugas bei dalyvauja kitose šalyse vystomuose SGD terminalų ir susijusios infrastruktūros statybos projektuose teikdama konsultacijas, siūlydama SGD terminalų operavimo paslaugas ar investuodama į šiuos objektus.

Bendrovei keliami tikslai, veiklos lūkesčiai

Ilgalaikis SGD importas. Bendrovė turi užtikrinti ekonomiškai naudingiausią ir savalaikį SGD ilgalaikio importo sprendimo įgyvendinimą, efektyvų SGD terminalo sąnaudų valdymą bei aktyviai ieškoti būdų didinti SGD terminalo išnaudojimą, reikšminga dalimi mažinti reguliuojamų Klaipėdos SGD terminalo sąnaudų dalį, įtraukiamą į gamtinių dujų tarifus, ieškoti galimybių panaudoti SGD terminalo pajėgumus užsienio šalių poreikiams. SGD terminalo veiklos rezultatas turi būti vertinamas ne tik pagal sukuriamą grąžą bendrovei ir jos akcininkams, bet ir pagal bendrą socialinę ir ekonominę grąžą valstybei, piliečiams, poveikį gamtinių dujų sektoriui.

Tarptautinė plėtra. Bendrovė turi siekti išnaudoti turimą potencialą – sukauptą unikalią patirtį ir žinias vystant Klaipėdos SGD terminalą ir jį operuojant – ir plėsti Bendrovės veiklas dalyvaudama kitose šalyse vystomuose SGD terminalų ir susijusios infrastruktūros statybos projektuose kaip investuotoja, infrastruktūros operatorė, teikdama konsultacijas ar kitomis formomis bei identifikuodama naujas galimas verslo nišas. Iš šios veiklos Bendrovė turėtų siekti maksimalios grąžos, prisiimdama protingą pasvertą riziką, ir ši veikla ilguoju laikotarpiu turėtų sudaryti reikšmingą Bendrovės pajamų dalį.

Inovacijos ir lyderystė. Bendrovė turi siekti vykdomų SGD veiklų bei naftos produktų ir SGD terminalų veiklų sinergijos bei efektyvumo, diegti inovacijas savo veiklose ir ieškoti inovatyvių tarpsektorinių sprendimų elektros energetikos, transporto ir kituose sektoriuose išnaudojant Bendrovės turimą ir kuriant naują infrastruktūrą. Užtikrinant visos SGD grandinės (importo, operavimo ir SGD paklausai reikalingos infrastruktūros) veikimą, Bendrovė turi imtis lyderio vaidmens ir bendradarbiauti su mokslo institucijomis ir technologijų parkais dalijantis patirtimi bei ugdyti reikiamas kompetencijas SGD srityje, kurios vėliau bus panaudotos tiek Bendrovės veikloje, tiek ir siekiant pritraukti kitas įmones plečiant SGD verslus, taip pat išnaudoti Lietuvos SGD klasterio ir kitas bendradarbiavimo platformas.

Efektyvi naftos produktų terminalų veikla. Bendrovė, atsižvelgdama į rinkos pokyčius, optimaliai išnaudodama turimą infrastruktūrą, turi plėsti perkaunamų produktų spektrą, didinti naftos produktų terminalų veiklos apimtį ir grąžą. Vykdam efektyvią naftos ir naftos produktų terminalų veiklą, turi būti maksimaliai išnaudojamos naftos ir jos produktų importo per Lietuvą ir eksporto į kitas šalis galimybės. Šios veiklos pelningumas turi būti ne mažesnis nei konkurencinių terminalų ar kitų panašių įmonių pelningumas. Subačiaus terminale Bendrovė privalo užtikrinti sąlygas valstybės naftos produktų atsargų ilgalaikiam saugojimui.

Nauda akcininkui. Bendrovės vidutinė nuosavo kapitalo grąža turi būti ne mažesnė nei Vyriausybės nustatytas rodiklis. Šis rodiklis, atsižvelgiant į Bendrovės vykdomas reguliuojamas veiklas, turi būti nustatomas siekiant maksimalių grąžos rezultatų Bendrovės komercinei veiklai. Bendrovė, konsultuodamasi su valstybės valdomų įmonių valdymo koordinavimo centru dėl Bendrovės veiklos rodiklių lygio nustatymo, turėtų orientuotis į geriausių komercinių praktikų lygmenį. Bendrovės mokamas dividendų lygis turi būti ne mažesnis nei Vyriausybės nustatytas, tuo pačiu Bendrovė vidutinio laikotarpio perspektyvoje – tarptautinės plėtros etape – turėtų planuoti ne mažesnę kaip 5 mln. Eur metinį dividendų lygį, o ilguoju laikotarpiu – įgyvendinus 2030 m. tarptautinės plėtros strategiją – ne mažiau kaip 12 mln. Eur metinių dividendų.

Bendrovės veiklos principai

Bendrovė privalo vykdyti savo veiklą pagal aukščiausius skaidrumo, valdysenos, etikos ir socialinės atsakomybės standartus.

Skaidrumas. Bendrovė privalo vadovautis Vyriausybės patvirtintomis Skaidrumo gairėmis ir savo veikloje taikyti aukščiausius skaidrumo standartus ir depolitizuotos veiklos principus.

Geroji valdysenos praktika. Bendrovė privalo vadovautis Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijomis, NASDAQ biržos reikalavimais, gerąją valdysenos praktika. Bendrovė privalo išlaikyti ne mažesnę kaip A+ Korporatyvinio valdymo lygio indeksą, suteiktą valstybės valdomų įmonių valdymo koordinavimo centro vertinimu.

Veiklos efektyvumas. Bendrovė turi efektyvinti veiklą, optimaliai paskirstyti turimus išteklius valdant rizikas, sparčiau priimant sprendimus, gerinti teikiamų paslaugų (produktų) kokybę, užtikrinti kokybišką procesų valdymą ir mažinti veiklos sąnaudas.

Socialiai atsakinga Bendrovė. Bendrovės galutiniai savininkai yra mokesčių mokėtojai. Bendrovė privalo veikti efektyviai užtikrinant, jog monopolinių požymių turinčios paslaugos būtų teikiamos žemiausia kaina, kurioje privalo būti įskaičiuoti kapitalo grąžos kaštai.

Atsakinga ir vertybėmis grįsta veikla. Bendrovė savo veikloje turėtų vadovautis gerąją tvaraus ir subalansuoto vystymosi praktika. Bendrovė turėtų diegti ir vystyti darbuotojų vertybių, kompetencijų pakeičiamumo, motyvacijos sistemas. Bendrovė savo veiklą turėtų saugoti ir gerinti išskirtinę reputaciją, taip pat efektyviai naudoti išorinę bei vidinę komunikaciją.

Atskaitomybė

Bendrovės valdymo organai ir vadovas turėtų reguliariai palaikyti kontaktus su Energetikos ministerijos vadovybe, periodiškai pristatyti atnaujintą Bendrovės strategiją, metinį biudžetą ir rezultatus, metines valdymo organų vertinimo išvadas.

Akcininkas tikisi, kad vadovaujantis protingumo principu ir gerosios valdysenos praktika, Bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba pagal kompetenciją iš anksto informuos apie esminius Bendrovės sprendimus, susijusius su akcininko interesais:

- valdymo organų ar vadovo pasikeitimas;
- potencialūs Bendrovės valdymo organų narių ir vadovybės interesų konfliktai;
- potencialūs teisminiai ginčiai;
- galimas Bendrovės darbuotojų ar susijusių šalių sukčiavimas;
- esminiai pokyčiai Bendrovės veikloje;
- didesnio masto darbuotojų atleidimai;
- stambūs įsigijimai ar pardavimai;
- galima žala visuomenei, gamtai, ekonomikai ar valstybės saugumui;
- spaudos pranešimai, dėl kurių gali prireikti Energetikos ministerijos ar kitų institucijų atstovų komentarų;
- bet kokio masto korupcija ar politinė intervencija;
- kitos esminės rizikos, keliančios grėsmę Bendrovės veiklos tęstinumui;
- kiti potencialiai su akcininko interesais susiję svarbūs sprendimai.